

Les biblioteques públiques de Catalunya funcionen sense eines o tècniques de gestió? Anàlisi de la seva aplicació

Carina Rey (carina.rey@ub.edu)

Concepción Rodríguez-Parada (crodriguezp@ub.edu)

Maite Comalat (comalat@ub.edu)

Aurora Vall (auroravall@ub.edu)

Lluís Agustí (agusti@ub.edu)

Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC)
Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals. Universitat de Barcelona (UB)

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat d'Informació
i Mitjans Audiovisuals

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Per què aquest estudi? Punt de partida

- Les Biblioteques públiques tenen definides les seves actuacions i polítiques?
- Apliquen tècniques per guiar el seu funcionament?

Volíem trobar una resposta tenint en compte que:

- ❑ En estudis “colaterals” d’aspectes com la transparència s’apreciava que no era així
- ❑ En una “prova” no sistemàtica es va evidenciar que hi havia poca implantació dels diferents elements

“Fem una primera fotografia”

Objectius de l'estudi

1. Mostrar el grau d'aplicació dels mètodes i eines de gestió a les **biblioteques públiques de Catalunya**, concretament de les **centrals comarcals** (Mapa de Lectura Pública de Catalunya, 2014)
2. Identificar quines tècniques s'apliquen i quines estan en procés d'elaboració
3. Determinar quines eines són pròpies i quines un model de la xarxa a la que pertanyen (municipal, Diputacions, Generalitat)
4. Identificar les eines que no s'apliquen i conèixer els motius del per què no es fa

“Una enquesta”

Metodologia de l'estudi

1. Enquesta distribuïda per correu electrònic a les direccions (març-abril 2022)
2. Ítems que inclou:
  - Si es disposa d'una sèrie d'instruments de gestió o si s'estan elaborant
  - El grau d'importància de cadascun
  - Els que en disposen, si és un document de la xarxa a la qual pertanyen
  - Motius per no disposar d'ells

Elements analitzats:

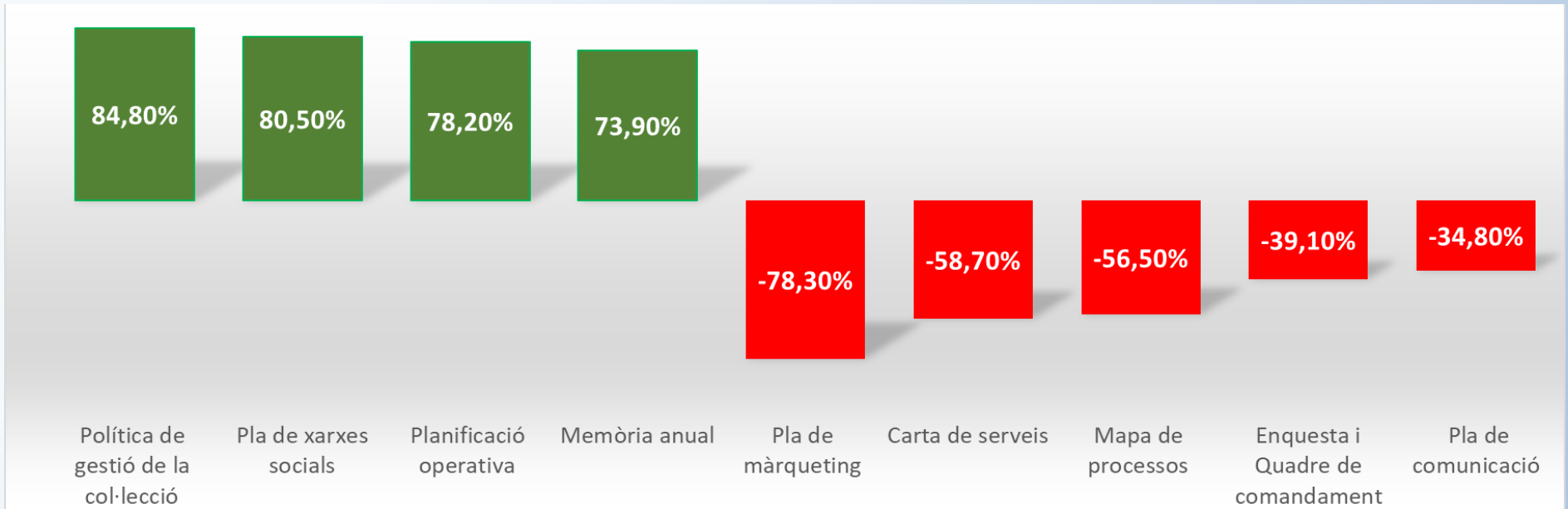
- Planificació estratègica
- Planificació operativa
- Política de gestió de la col·lecció
- Indicadors d'avaluació
- Enquesta de satisfacció d'usuaris
- Quadre de comandament
- Memòria anual
- Mapa de processos
- Pla de màrqueting
- Pla de comunicació
- Pla de xarxes socials

Resultats de l'estudi

46 respostes de 66 qüestionaris : **69,69%** de resposta

Presència de les eines

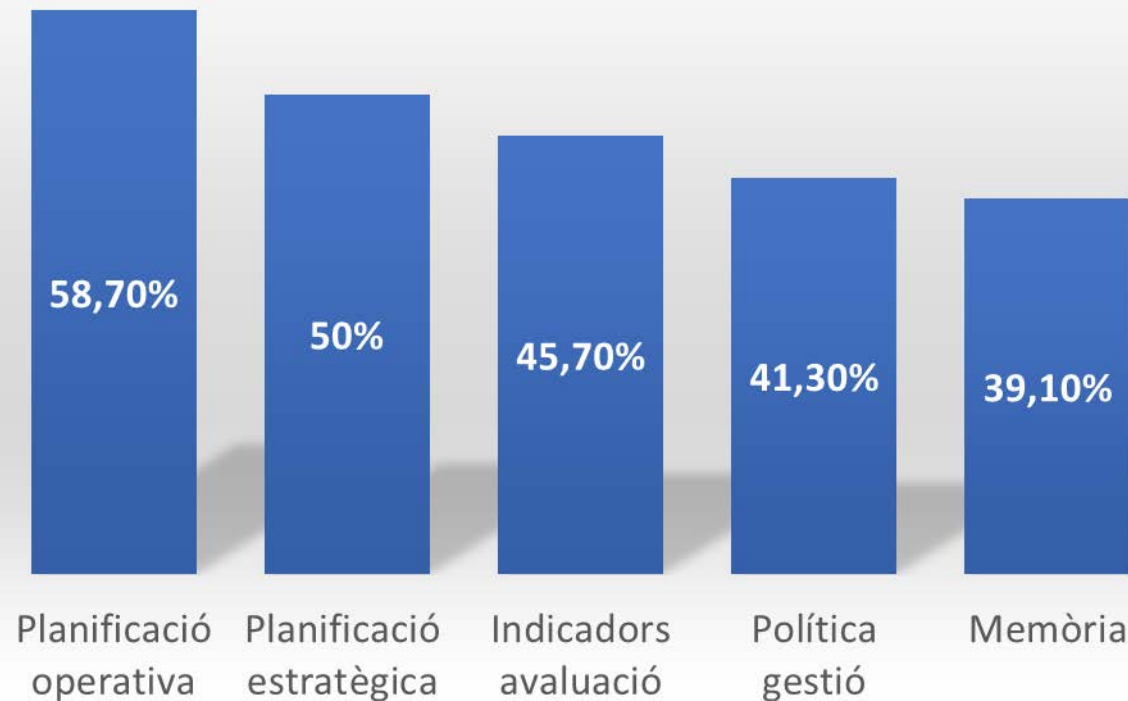

En procés

Valoració segons la seva importància

Molt importants

Poc importants

Motius per no elaborar-les

- Manca de temps (10%-20 %), especialment el Pla de xarxes socials
- Manca de formació:
  - Quadre de comandament o el Mapa de processos (20%)
  - Pla de màrqueting (sorprenentment 28,3%)
- Manca de models:
  - Mapa de processos i Carta de serveis (10,9%)
  - Enquesta de satisfacció (8,7%)
- Disposen d'altres instruments:
  - Carta de serveis i Mapa de processos (curiosament 13%)
  - Pla de màrqueting (6,5%)
  - Indicadors d'avaluació (4,3%)
  - Pla estratègic (2,2%)

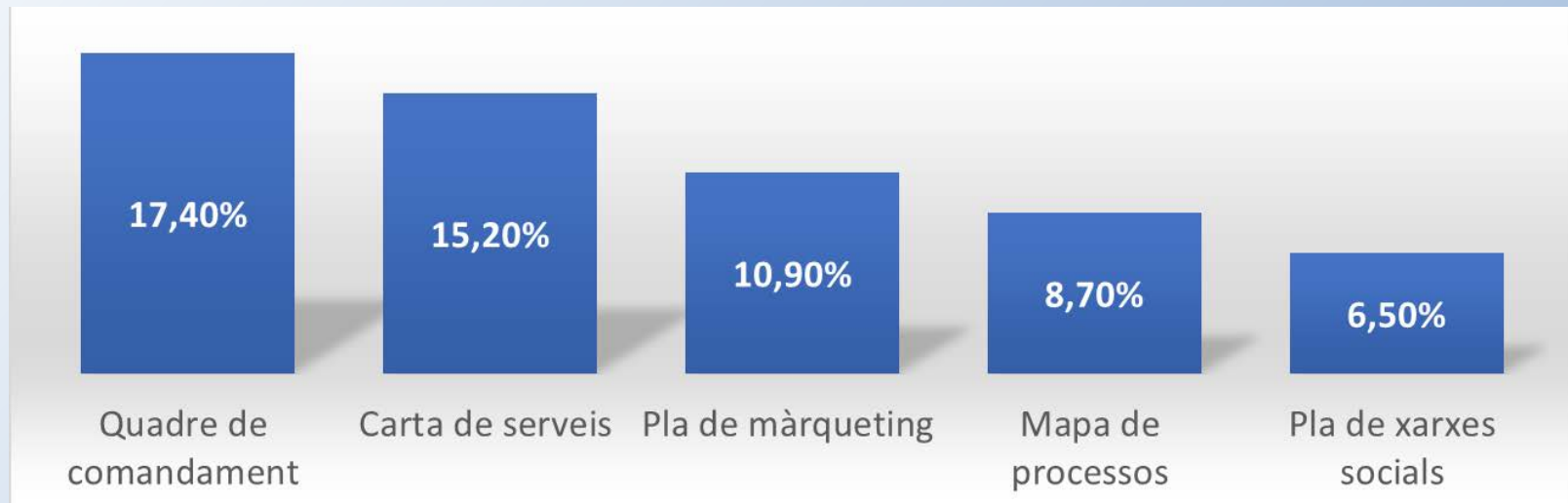
Anàlisi dels resultats

- No hi ha un patró fix pel que fa a la presència dels elements de gestió
- Són pocs els centres que disposen de la majoria dels instruments i és minoritària l'absència de tots els instruments (no hi ha extrems)
- Documents “propis” amb major presència (els que fixa l'ajuntament)
  - 54,3% Planificació operativa i Memòria anual
  - 50% Política de col·leccions
- El paper de les xarxes (Diputacions, Generalitat) és rellevant
- Confusió de conceptes i/o de la seva utilitat

Anàlisi dels resultats

Alguns resultats sorprenents:

- La presència de la resposta *No ho sé*
- L'existència única de la memòria d'activitats com a element de gestió
- La poca valoració d'alguns elements que tenen una validesa provada i contrastada (es considera que no s'han d'aplicar)

Conclusions

1. Els instruments analitzats tenen, encara, poca presència
2. Les direccions de xarxa contribueixen a la millora
3. Els elements amb valoració positiva augmenten
4. La formació és clau en el desenvolupament de determinades eines
5. La falta de temps no és tant important com la falta de personal
6. Es percep poca valoració o preocupació institucional per a l'aplicació d'aquestes eines
7. La presència respon més a iniciatives individuals que a pràctiques institucionalitzades

Propostes

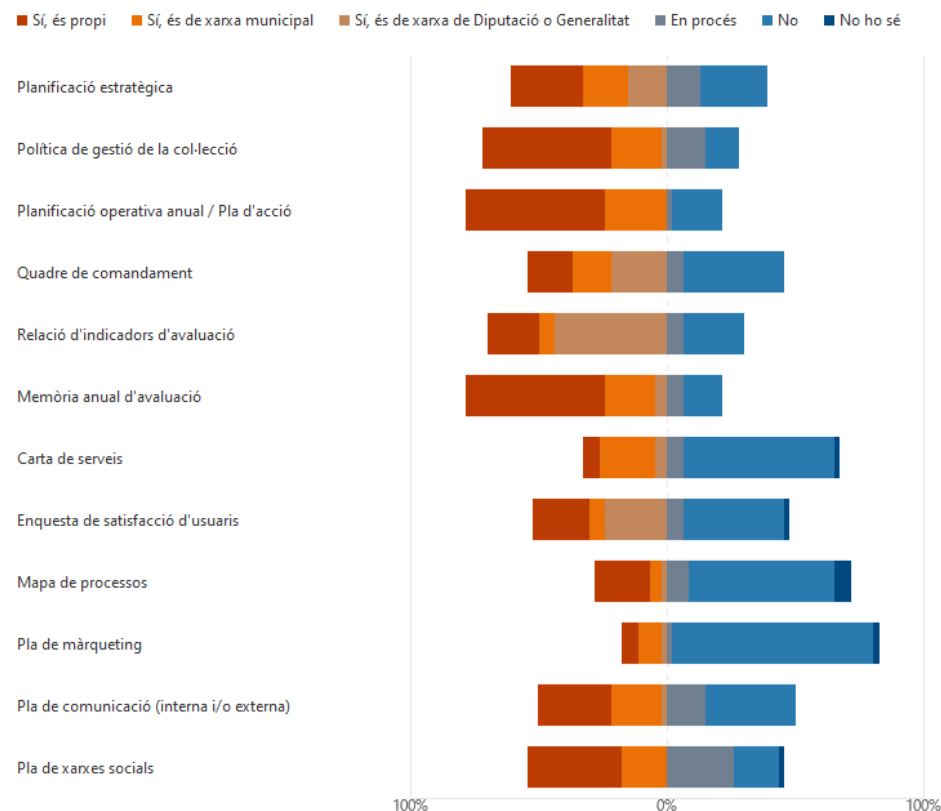
1. Incorporar les eines de gestió en la pràctica bibliotecària
2. Incrementar la formació en gestió, sobretot formació continuada
3. Augmentar la implicació de les institucions responsables amb accions formatives i d'acompanyament
4. Crear instruments que facilitin la seva elaboració i revisió
5. Facilitar la seva difusió incorporant-los a plataformes o intranets
6. Incentivar l'aprenentatge col·laboratiu
7. Generalitzar l'ús d'eines que facilitin la implementació a través de repositoris de pràctiques

I ara què?

Seguirem fent fotos per veure com està la família de les unitats d'informació

3. Indiqueu si la biblioteca on treballeu disposa de cadascun dels següents instruments de planificació. *

	Sí, és propi	Sí, és de xarxa municipal	Sí, és de xarxa de Diputació o Generalitat	En procés	No	No ho sé
Planificació estratègica	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Política de gestió de la col·lecció	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planificació operativa anual / Pla d'acció	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Quadre de comandament	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Relació d'indicadors d'avaluació	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Memòria anual d'avaluació	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Carta de serveis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enquesta de satisfacció d'usuaris	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mapa de processos	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pla de màrqueting	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pla de comunicació (interna i/o externa)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pla de xarxes socials	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Moltes gràcies per la vostra atenció

Carina Rey (carina.rey@ub.edu)

Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC)
Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual
Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals. Universitat de Barcelona (UB)

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

